KANTAR PUBLIC

Meertalige en anderstalige opvang

Een eerste verkenning van de huidige situatie

Martin Schalkwijk, Tjitske Haakma & Lorena van Essen

In opdracht van het ministerie van SZW

244409954 | April 2022

Contents

1	Inleiding	3
2	Omvang meertalige en anderstalige kinderopvanglocaties	5
3	Dagopvang (kinderdagopvang, peuteropvang of voorschoolse educatie)	10
4	Voorschoolse educatie	16
5	Gastouderopvang	18
6	Buitenschoolse opvang (BSO)	21
7	Andere vorm van kinderopvang	27
8	Onderzoek verantwoording	29

1 Inleiding

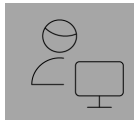

Inleiding

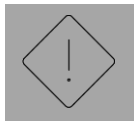
Achtergrond
De directie Kinderopvang van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft behoefte aan een beeld van hoeveel kinderopvang op dit moment wordt aangeboden (mede) in een andere voertaal dan de Nederlandse. De Wet kinderopvang maakt een uitzondering voor opvang in een andere taal als de herkomst van de kinderen in specifieke omstandigheden daartoe noodzaakt. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn bij kinderopvangorganisaties die opvang bieden aan expatkinderen. Daarnaast biedt de Wet kinderopvang de mogelijkheid om meertalige buitenschoolse opvang aan te bieden en heeft er een experiment plaatsgevonden met meertalige dagopvang

Dit onderzoek is in twee delen uitgevoerd.
Deelonderzoek 1 bestond uit het in kaart brengen van kinderopvangorganisaties door verschillende methoden:
- Deskresearch: Door middel van het zoeken op internet, het bezoeken van informatieve websites, fora en sociale media gericht op expats en arbeidsmigranten zijn we op zoek gegaan naar kinderopvangorganisaties die meertalige opvang aanbieden.
- Uitvraag onder Nederlandse gemeenten: We zetten een korte vragenlijst uit onder Nederlandse gemeenten, met de vraag welke kinderopvangorganisaties zij kennen die meertalige opvang aanbieden.

Deelonderzoek 2 bestond uit het benaderen van de kinderopvangorganisaties die in deelonderzoek 1 zijn geïdentificeerd met een vragenlijst.

Aantal organisaties en respons
In totaal zijn 171 kinderopvang organisaties/ locaties gevonden doormiddel van het deskresearch en benaderd voor deelonderzoek 2. Van deze locaties hebben 58 de vragenlijst in gevuld (34% respons).

Leeswijzer voor resultaten
Op sommige onderwerpen geven we een schatting van het totaal aantal organisaties in Nederland. Voor deze berekening gaan we er van uit dat de antwoorden van de respondenten een exacte weerspiegeling zijn van de situatie in Nederland en dat de niet-respondenten dus dezelfde verdeling vertonen als de respondenten. Daarnaast nemen we aan dat de inventarisatie van locaties volledig dekkend is. Vanwege de onnauwkeurigheid verbonden aan deze aannames ronden we de schattingen af op twee decimalen.
In totaal hebben 58 locaties deelgenomen aan dit onderzoek. Om een zeker inzicht te krijgen, zijn resultaten soms uitgesplitst naar bijvoorbeeld type opvang of vormen van meertalige opvang. Gezien het relatief kleine aantal respondenten is het niet verantwoord om statistisch significante conclusies te verbinden aan eventuele verschillen. Deze uitsplitsingen zijn dan ook puur illustratief.
Bij enkele onderwerpen zien we dat de schatting van het totaal aantal organisaties in Nederland groter is dan het maximaal aantal organisaties dat deelneemt aan de regeling. Dit betekent dat de berekening een overschatting inhoudt en dat er dus onzekerheden in de aannames zitten. We hebben de schattingen laten staan, om toch enige indruk te geven van de situatie in Nederland.

2
Omvang meertalige en anderstalige kinderopvanglocaties

Deskresearch en respons

Deskresearch

171

Organisaties/locaties waar (mogelijk) meertalige of anderstalige dagopvang wordt geboden

Respons vragenlijst

58

Organisaties/locaties

Respons

17

Organisaties/locaties geven aan alleen Nederlandstalige opvang te bieden

41

Organisaties/locaties geven aan wél meertalige of anderstalige dagopvang aan te bieden

Schatting van het aantal locaties dat in Nederland meertalige of anderstalige opvang aanbiedt:

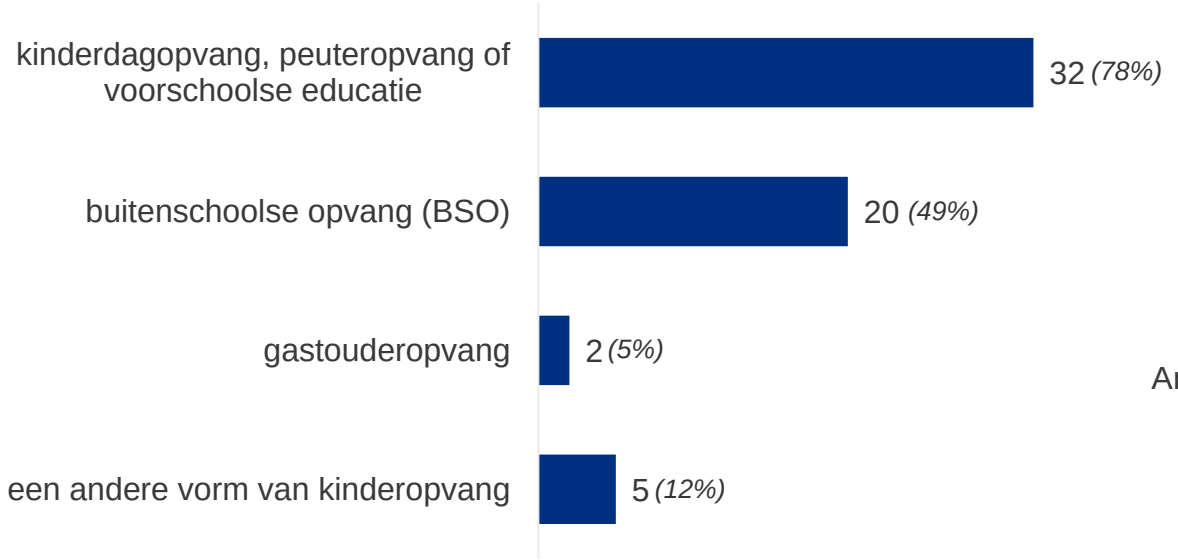
Circa **120**

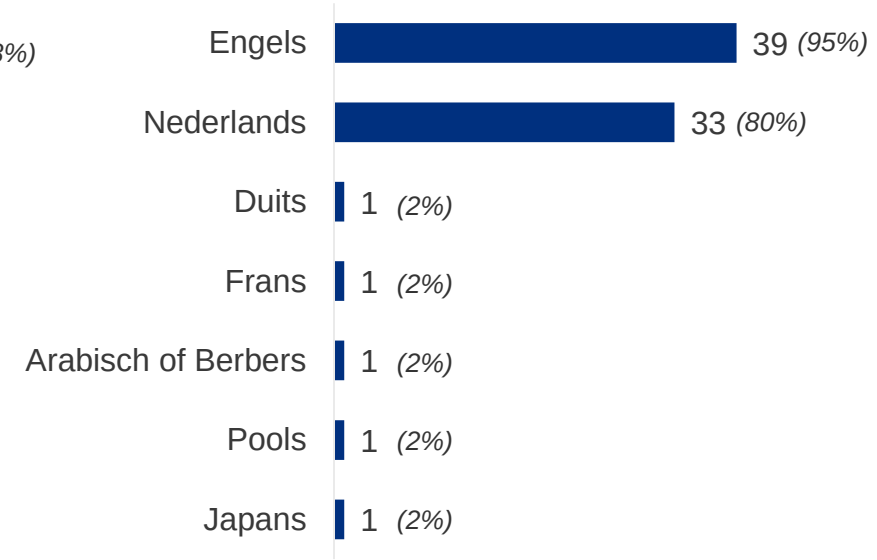
Organisaties/locaties

41 van de 58 organisaties/locaties die de vragenlijst hebben ingevuld geven aan anderstalige of meertalige opvang aan te bieden

Soorten kinderopvang aangeboden op de organisaties/locaties

Talen aangeboden op de kinderopvang locatie

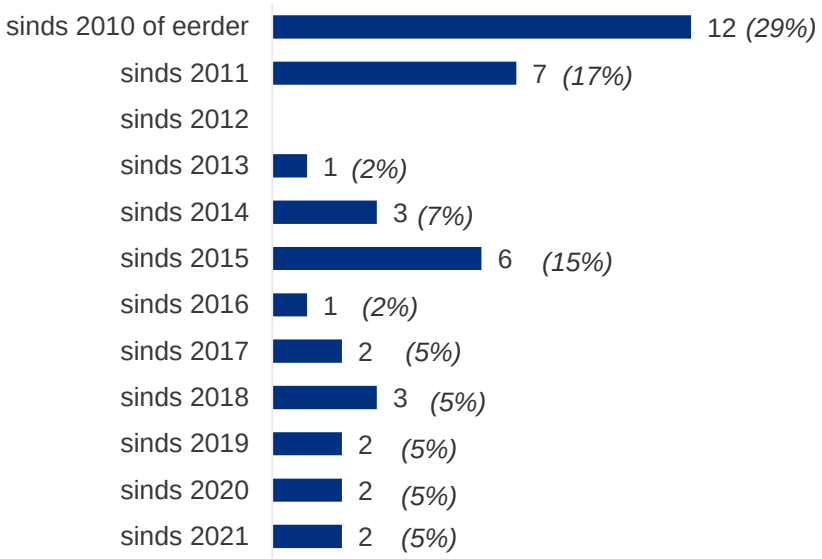

Welke soorten kinderopvang worden op deze locatie aangeboden? | In welke talen wordt kinderopvang op deze locatie aangeboden?
Basis: Locaties die (deels) anderstalige opvang bieden (n=41)

De belangrijkste redenen die genoemd worden om een andere voertaal aan te bieden is omdat de opvang verbonden is aan een internationale school en omdat hun doelgroep internationale ouders en kinderen zijn

Redenen of doelen om op deze locatie een andere voertaal te gebruiken:

Aanbod van kinderopvang …

De belangrijkste redenen die genoemd worden voor het aanbieden van een andere voertaal zijn:

1. Omdat de opvang bij een internationale school behoort.
2. Ouders zijn expats die tijdelijk in Nederlands verblijven
3. Ouders spreken een andere taal, en door de meertalige opvang kunnen de kinderen integreren
4. Omdat er voordelen aan tweetalige opvang zitten.

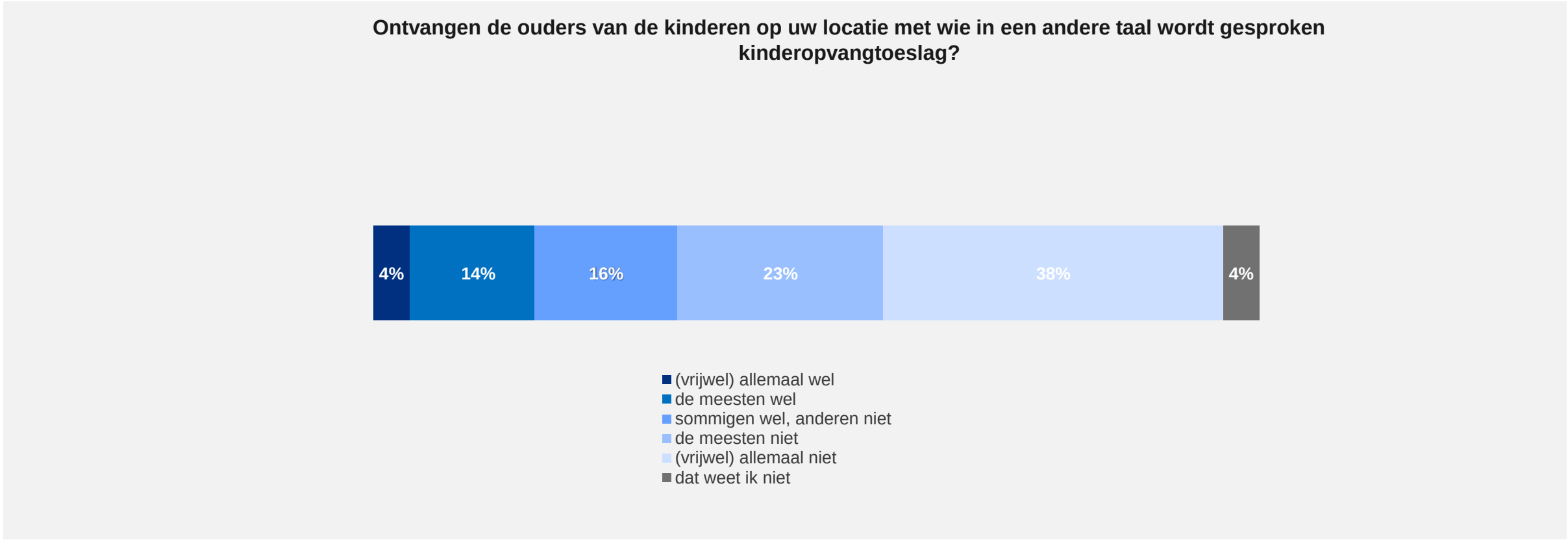
“Wij zijn een internationaal kinderdagverblijf, gevestigd in een internationale Engelstalige school. Wij vangen voornamelijk expat kinderen op en zijn later populair geworden in de woonwijk voor Nederlandse (lokale) gezinnen die graag hun kinderen een voorsprong in de Engelse taal willen meegeven.”

“Veel buitenlandse ouders, expats, en vraag naar Engelstalige opvang.”

“Internationale doelgroep ouders en kinderen.”

Sinds welk jaar biedt u kinderopvang in een andere voertaal dan Nederlands aan? | Om welke redenen of doelen gebruikt u op deze locatie een andere voertaal dan (of naast) de Nederlandse taal?

Bijna 6 op de tien locaties geven aan dat de meeste ouders van de kinderen op hun locatie geen kinderopvangtoeslag ontvangen

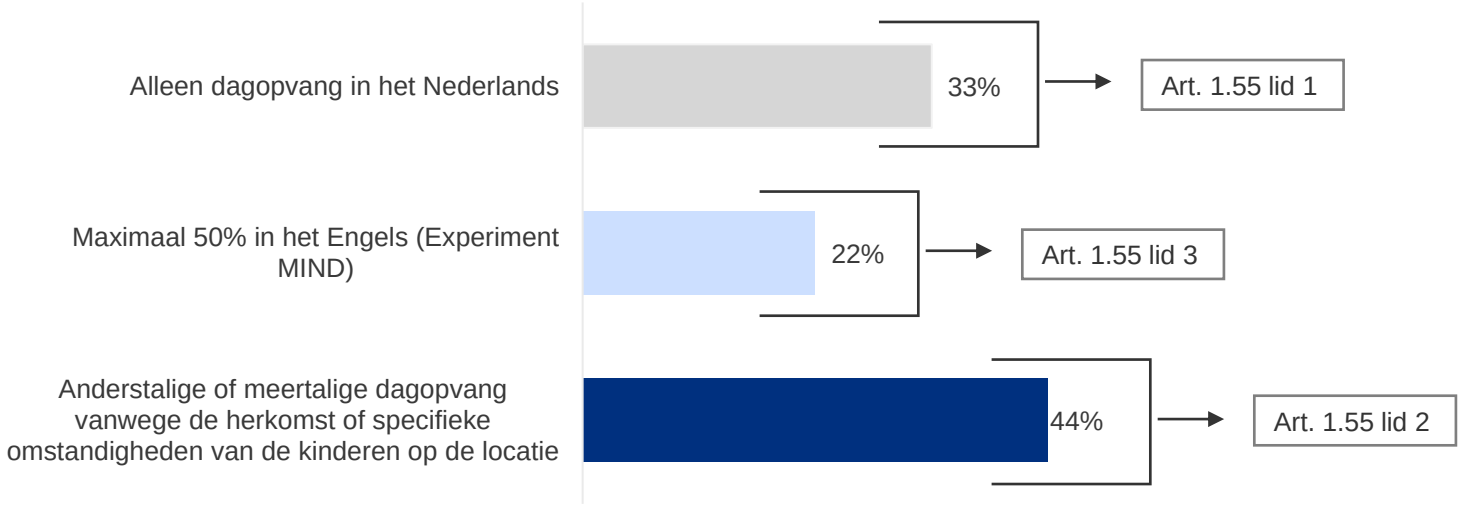
Ontvangen de ouders van de kinderen op uw locatie met wie in een andere taal wordt gesproken kinderopvangtoeslag?

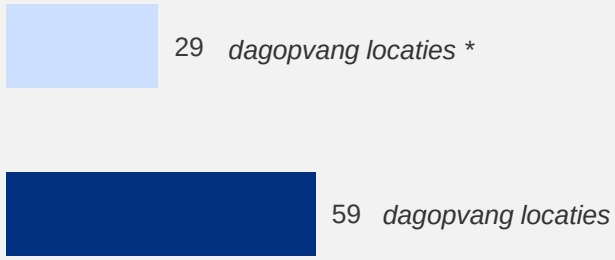
3 Dagopvang (kinderdagopvang, peuteropvang of voorschoolse educatie)

Dagopvang (kinderdagopvang, peuteropvang of voorschoolse educatie)

Aangeboden talen op dagopvanglocatie

Geschat aantal locaties in Nederland

* Er waren slechts 18 locaties die konden deelnemen aan het experiment, er is dus sprake van een overschatting in de berekening.

In welke taal of talen wordt dagopvang op deze locatie aangeboden?
Basis: locaties die dagopvang bieden (n=45)

Dagopvanglocaties

Maximaal 50% opvang in het Engels

Art. 1.55 lid 3

Op **10** locaties wordt opvang in maximaal 50% Engels aangeboden.

Gemiddeld **2,4** groepen per locatie

Gemiddeld **36** kinderen per locatie

46% van de opvangtijd op de groepen wordt in het Engels aangeboden

Anderstalige of meertalige opvang (herkomst, speciale omstandigheid)

Art. 1.55 lid 2

Op **20** locaties wordt er meertalige of anderstalige opvang geboden vanwege de herkomst of speciale omstandigheden van de kinderen.

Gemiddeld **3,3** groepen per locatie

Gemiddeld **48** kinderen per locatie

57% van de opvangtijd op de groepen wordt in een andere taal aangeboden

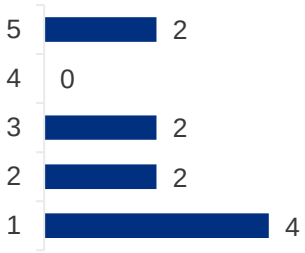
Hoeveel groepen op deze locatie hebben de volgende vorm(en) van dagopvang? | Kunt u per groep aangeven welk deel van de opvang in het Engels wordt aangeboden?

Verdeling dagopvanglocaties

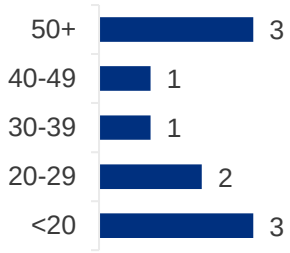
Maximaal 50% opvang in het Engels

Art. 1.55 lid 3

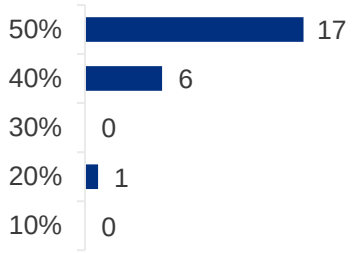
Gemiddeld **2,4** groepen per locatie

Gemiddeld **36** kinderen per locatie

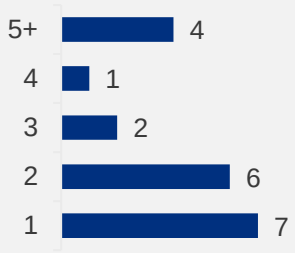
Gemiddeld **46%** van de tijd wordt in andere taal geboden

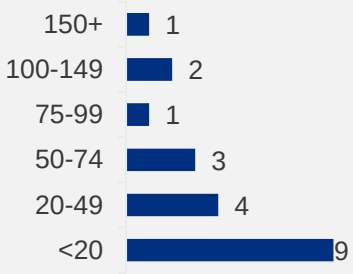
Anderstalige of meertalige opvang (herkomst, speciale omstandigheid)

Art. 1.55 lid 2

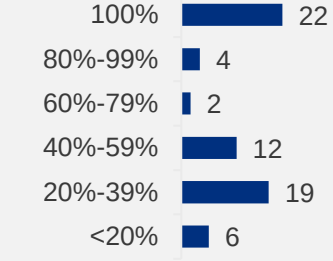
Gemiddeld **3,3** groepen per locatie

Gemiddeld **48** kinderen per locatie

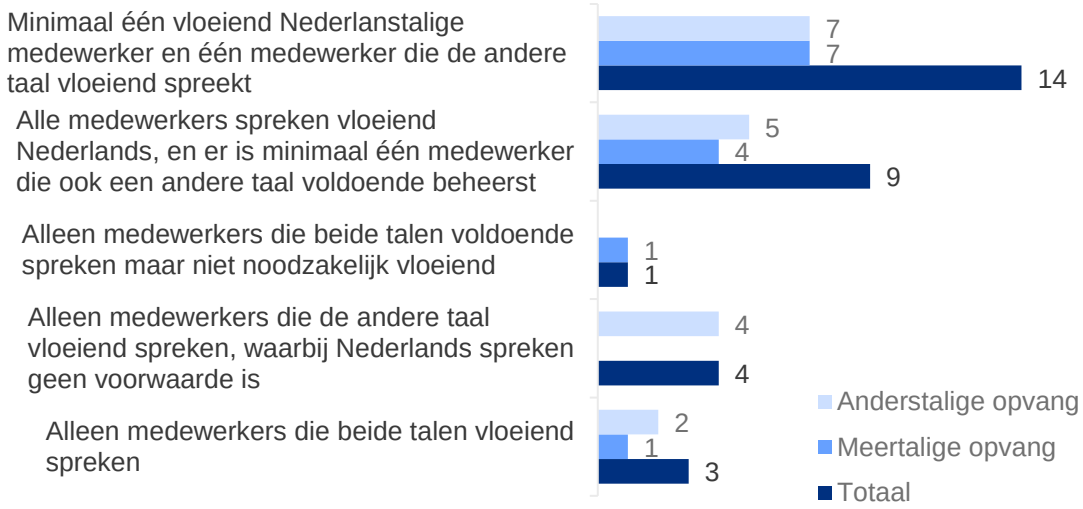
Gemiddeld **57%** van de tijd wordt in andere taal geboden

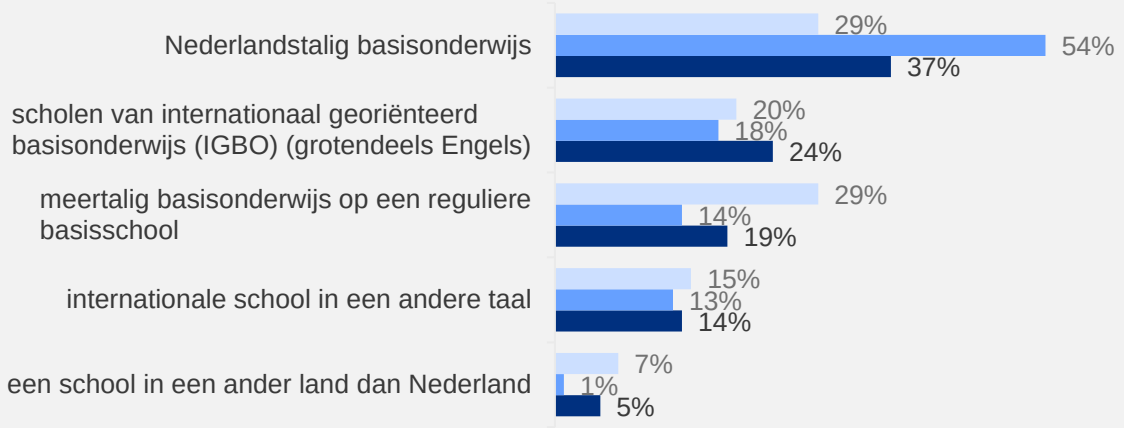
Hoeveel groepen op deze locatie hebben de volgende vorm(en) van dagopvang? | Kunt u per groep aangeven welk deel van de opvang in het Engels wordt aangeboden?

Dagopvanglocaties

Pedagogische medewerkers ingezet op de groepen

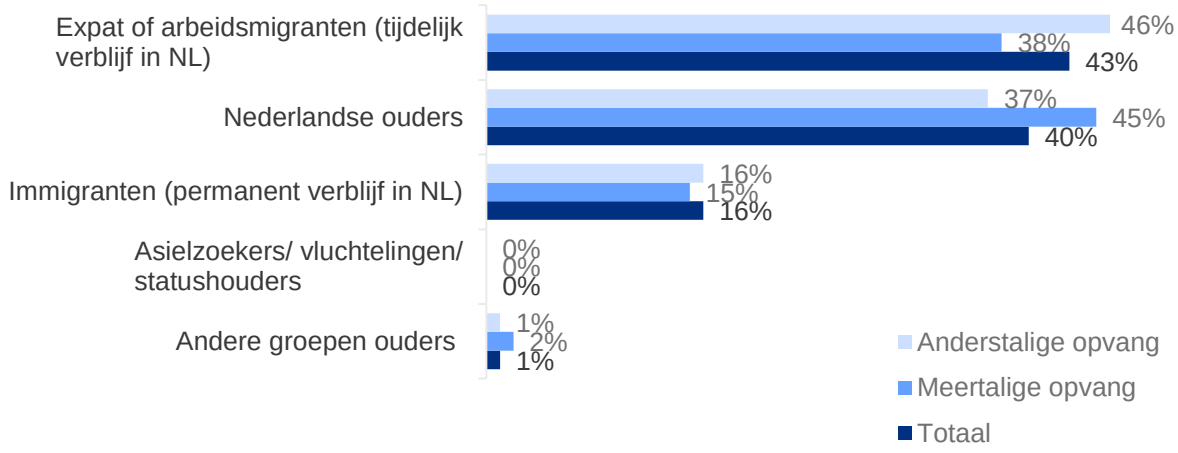
Doorstroom uit de dagopvang naar type basisonderwijs

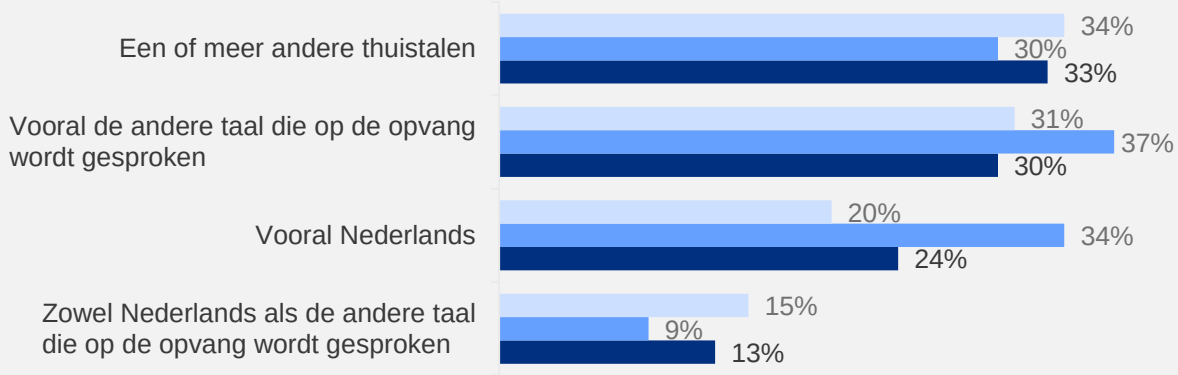
Welke pedagogische medewerkers worden ingezet op de groepen waar dagopvang in een andere taal wordt aangeboden dan (of naast) Nederlands? | Naar welk basisonderwijs stromen deze kinderen uit de dagopvang door?

Dagopvanglocaties

Ouders van kinderen op de groepen waar een andere taal wordt gesproken

Taal die bij de kinderen thuis wordt gesproken

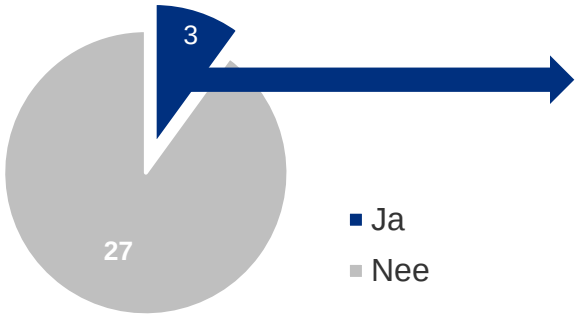
Wat geldt voor de ouders van de kinderen op de groepen waar dagopvang in een andere taal wordt gesproken dan (of naast) de Nederlandse taal? | Welke taal wordt er bij deze kinderen thuis gesproken?

4
Voorschoolse educatie

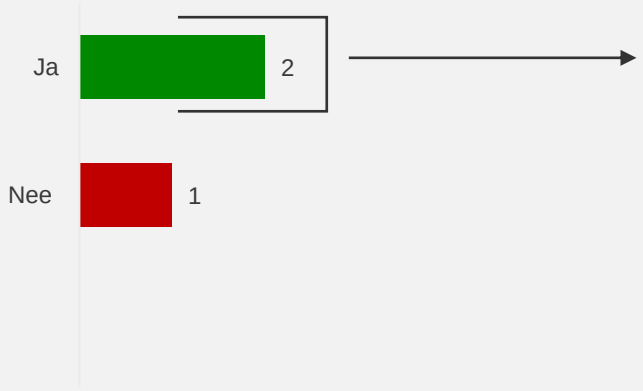

Voorschoolse educatie*

3 dagopvanglocaties bieden ook voorschoolse educatie aan (met een ve-indicatie)

Aanbod voorschoolse educatie in een andere taal dan Nederlands

Redenen voor het spreken van een andere voertaal:

"We offer early intervention for children with special needs as well as preschool education for typically developing children. All of the children in our program are expats and are here temporarily here in the Netherlands. As they are international they have a need for education in English."

"De Pre-School is de voorloper van de Internationale School."

Biedt u op uw locatie ook voorschoolse educatie aan, aan kinderen die tot de doelgroep van voorschoolse educatie behoren (met een ve-indicatie)? | Krijgen kinderen die tot de doelgroep van voorschoolse educatie behoren (met een ve- indicatie) ook aanbod in een andere taal dan het Nederlands?

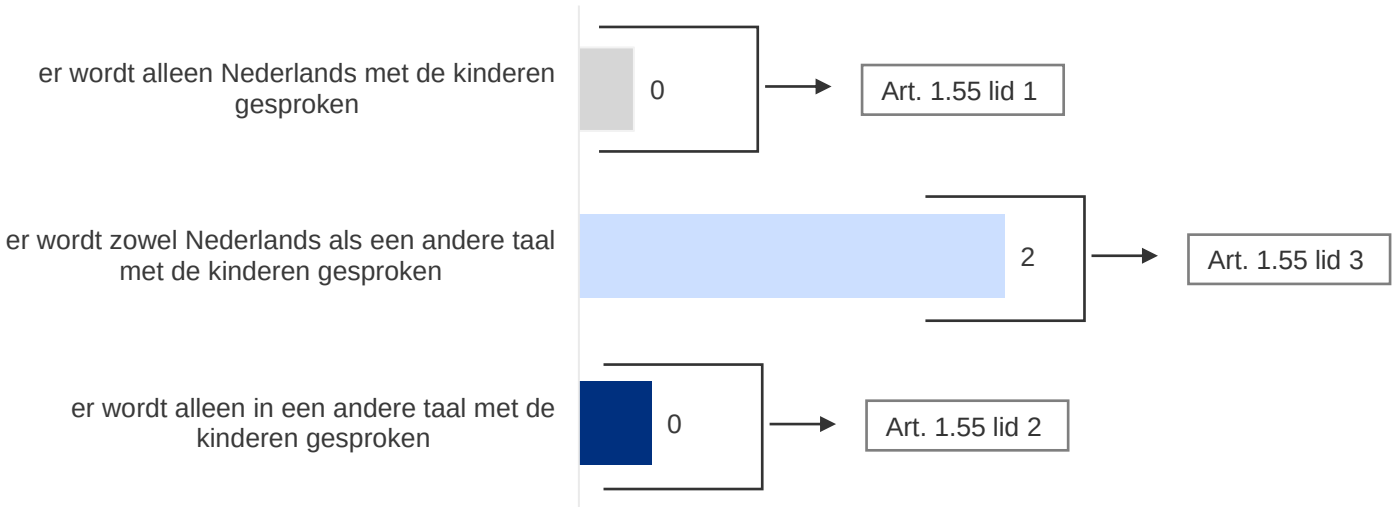
*Vanwege de lage n worden de resultaten in absolute aantallen gepresenteerd.

5 Gastouderopvang

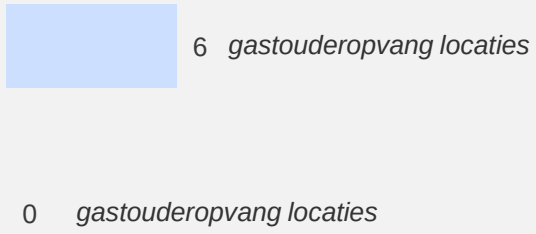

Gastouderopvang*

Aangeboden talen op gastouderopvang locaties

Geschat aantal locaties in Nederland

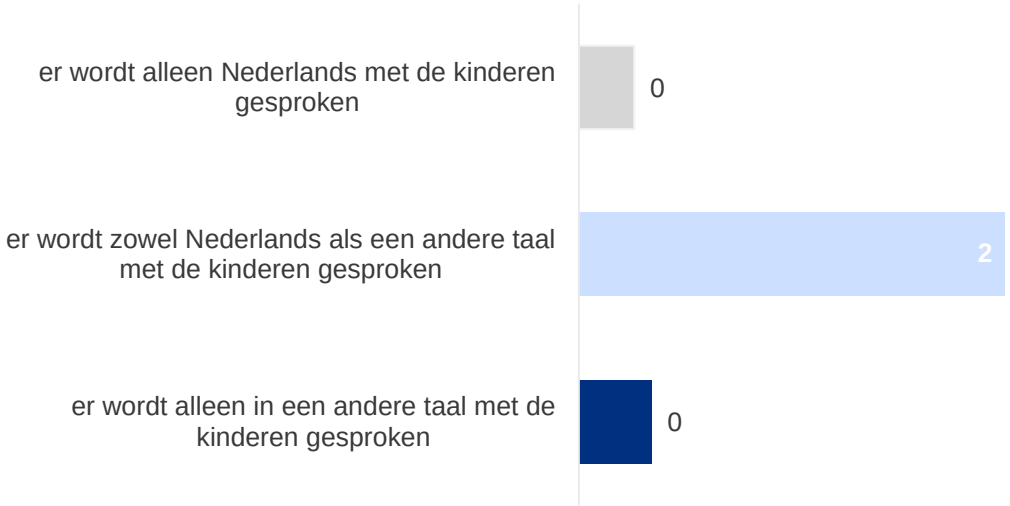

In welke taal of talen wordt dagopvang op deze locatie aangeboden?

*Vanwege de lage n worden de resultaten in absolute aantallen gepresenteerd.

Gastouderopvang*

Aangeboden talen op gastouderopvang

Andere taal die met de kinderen worden gesproken

“English is the main language with Dutch as the additional language.”

“Engels, Arabisch, Pools.”

Krijgen kinderen die tot de doelgroep van voorschoolse educatie behoren (met een ve- indicatie) ook aanbod in een andere taal dan het Nederlands?

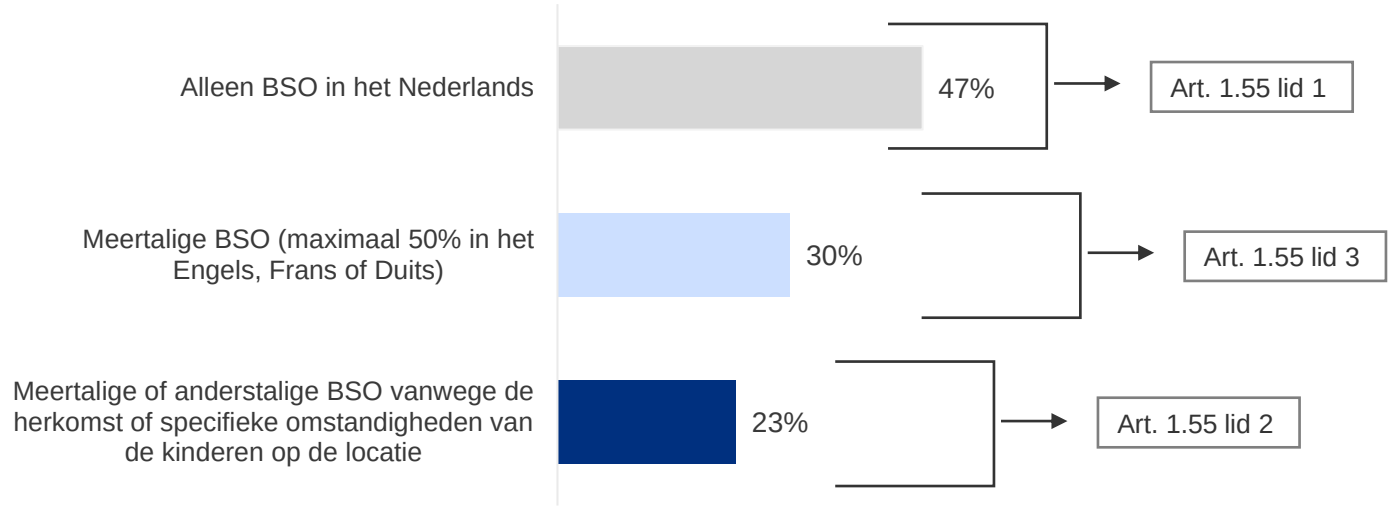
*Vanwege de lage n worden de resultaten in absolute aantallen gepresenteerd.

6 Buitenschoolse opvang (BSO)

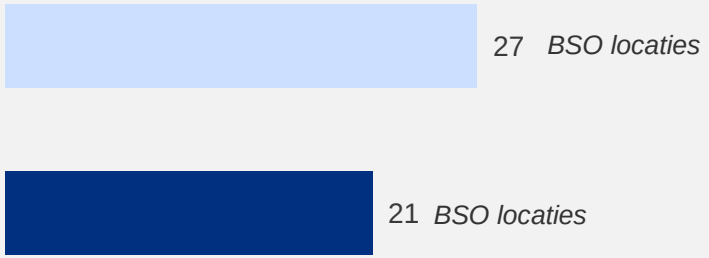

Buitenschoolse opvang

Aangeboden talen op dagopvanglocatie

Geschat aantal locaties in Nederland

Hoeveel groepen op deze locatie hebben de volgende vorm(en) van BSO?
Basis: locaties die BSO bieden (n=30)

Buitenschoolse opvang

Meertalige BSO (maximaal 50% Engels, Frans of Duits)

Art. 1.55 lid 3

Op **9** locaties wordt opvang in maximaal 50% Engels, Frans of Duits aangeboden.

Gemiddeld **2,1** groepen per locatie

Gemiddeld **49** kinderen per locatie

37% van de opvang wordt in een andere taal aangeboden

Anderstalige of meertalige BSO (herkomst, speciale omstandigheid)

Art. 1.55 lid 2

Op **7** locaties wordt er meertalige of anderstalige opvang geboden vanwege de herkomst of speciale omstandigheden van de kinderen

Gemiddeld **2,3** groepen per locatie

Gemiddeld **37** kinderen per locatie

88% van de opvang wordt in een andere taal aangeboden

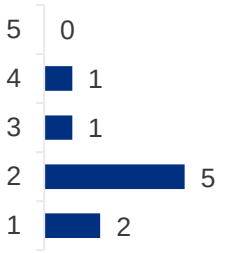
Hoeveel groepen op deze locatie hebben de volgende vorm(en) van BSO? | Kunt u per groep aangeven welk deel van de opvang in een andere taal wordt aangeboden?

Verdeling Buitenschoolse opvang

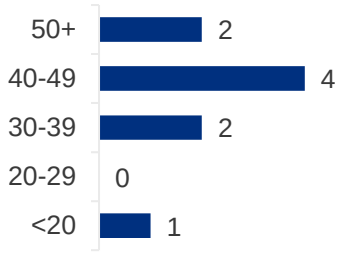
Meertalige BSO (maximaal 50% Engels, Frans of Duits)

Art. 1.55 lid 3

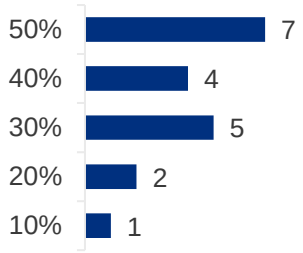
Gemiddeld **2,1** groepen per locatie

Gemiddeld **49** kinderen per locatie

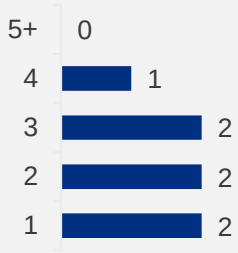
Gemiddeld **37%** van de tijd wordt in andere taal geboden

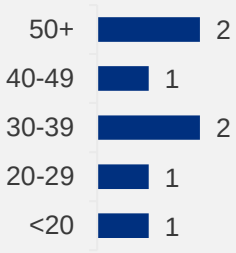
Anderstalige of meertalige BSO (herkomst, speciale omstandigheid)

Art. 1.55 lid 2

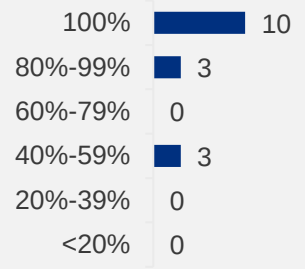
Gemiddeld **2,3** groepen per locatie

Gemiddeld **37** kinderen per locatie

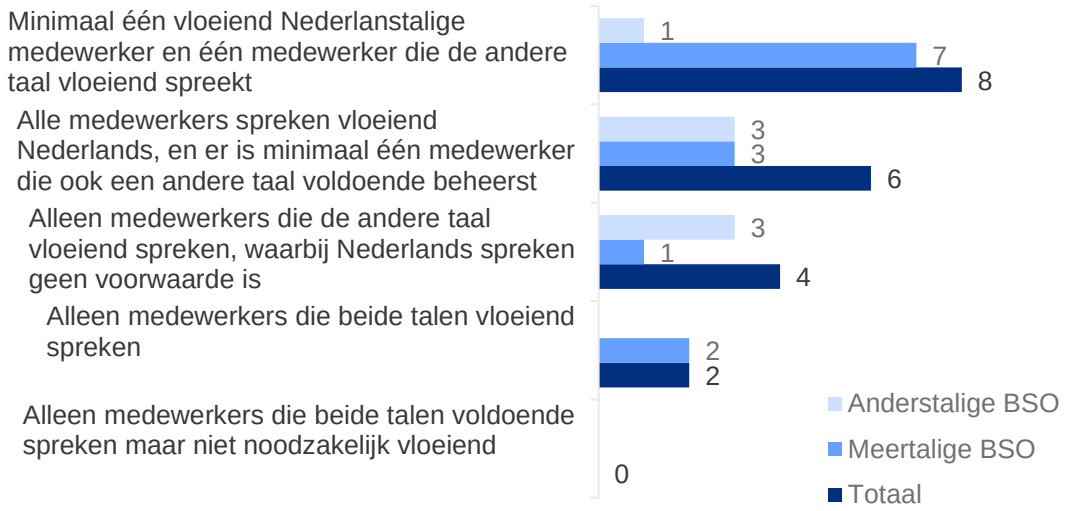
Gemiddeld **88%** van de tijd wordt in andere taal geboden

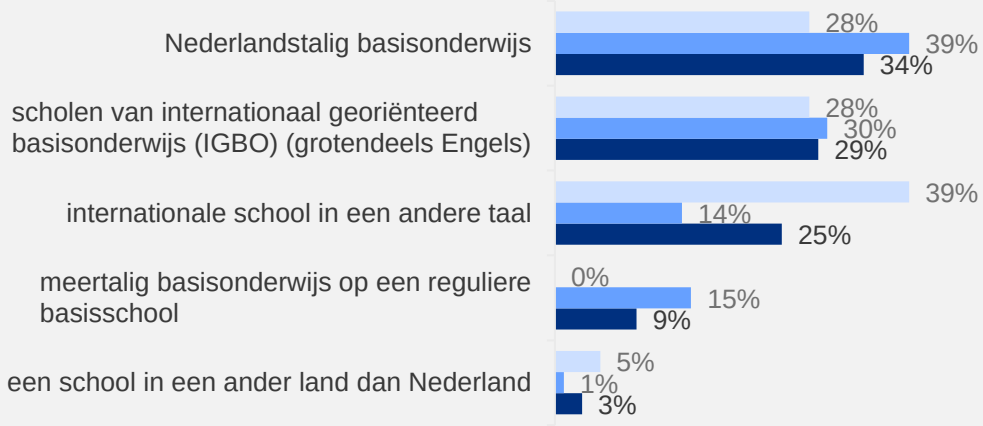
Hoeveel groepen op deze locatie hebben de volgende vorm(en) van dagopvang? | Kunt u per groep aangeven welk deel van de opvang in het Engels wordt aangeboden?

Buitenschoolse opvang

Pedagogische medewerkers ingezet op de groepen

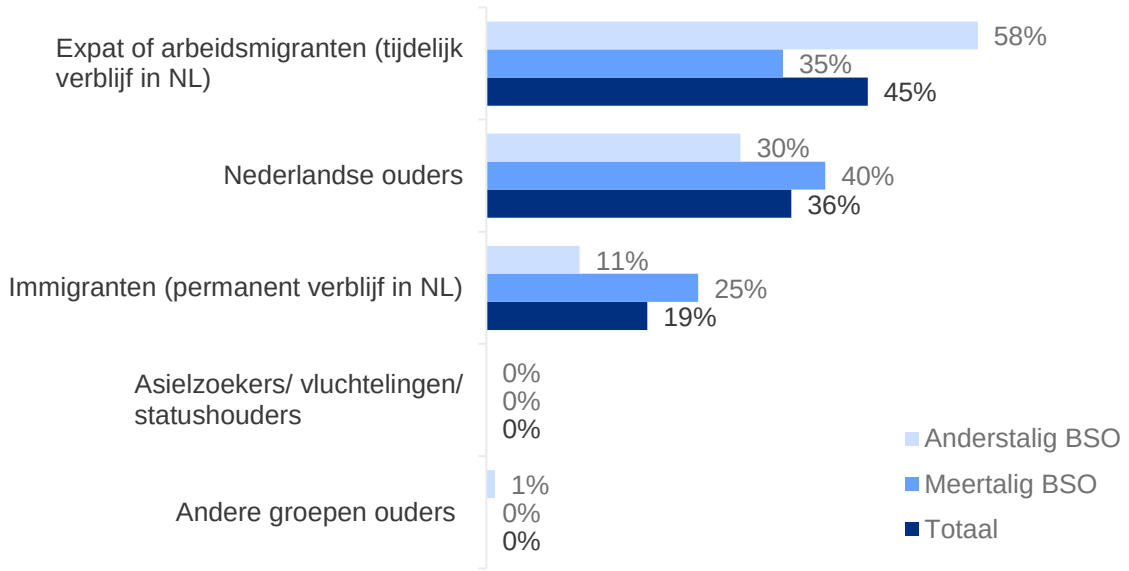
Basisonderwijs waar deze kinderen heen gaan

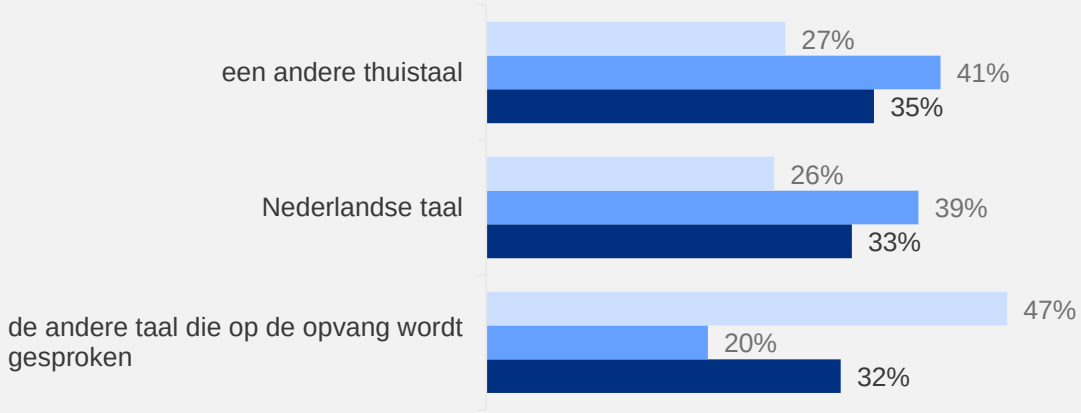
Welke pedagogische medewerkers worden ingezet op de groepen waar BSO in een andere taal wordt aangeboden dan (of naast) Nederlands? | Naar welk basisonderwijs stromen deze kinderen uit de BSO door?

Buitenschoolse opvang

Ouders van kinderen op de groepen waar een andere taal wordt gesproken

Taal die bij de kinderen thuis wordt gesproken

Wat geldt voor de ouders van de kinderen op de groepen waar BSO in een andere taal wordt gesproken dan (of naast) de Nederlandse taal? | Welke taal wordt er bij deze kinderen thuis gesproken?

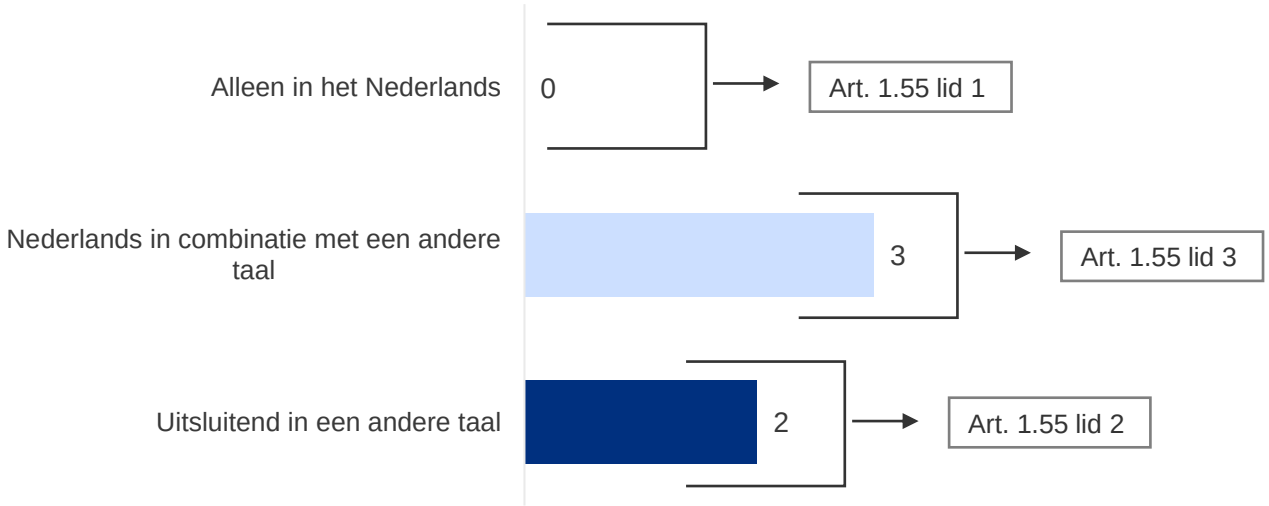
7
Andere vorm van kinderopvang

Andere vorm van kinderopvang* →

Kleuterschool,
Montessori bilingual,
Engelstalige preschool,
'kinderen vanaf 2,8 jaar gaan al naar de Franse school en dus naar de BSO'

Aangeboden talen op dagopvanglocatie

Toelichting van deze opvangvorm

"Alles in het Duits, echter bij anders talige kinderen zoals Engels, Nederlands, Amerikaans etc wordt deze taal ook gesproken."

"Deze tweetalige omgeving is een belangrijke factor in de beslissing een kind in te schrijven. Nederlandstalige ouders vinden het een aantrekkelijk idee dat hun kind een voorsprong heeft bij de ontwikkeling van zijn taalvaardigheid. En Engelssprekende ouders zijn blij dat hun kind kennismaakt met het Nederlands als basis voor een betere integratie in de Nederlandse samenleving."

In welke taal of talen wordt deze andere vorm van kinderopvang op deze locatie aangeboden?

*Vanwege de lage n worden de resultaten in absolute aantallen gepresenteerd.

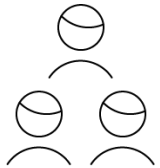
8 Onderzoek verantwoording

Onderzoek specificaties

Doelgroep
Kinderopvangorganisatie en –locaties die meertalige of anderstalige dagopvang bieden.

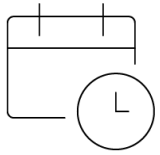
Steekproefbron
Desk research (zoeken op internet, bezoeken van informatieve websites, fora en sociale media gericht op expats en arbeidsmigranten)
Uitvraag Nederlandse gemeenten

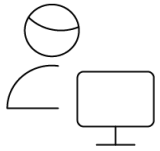
Online methode
Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van een online vragenlijst (CAWI: computer assisted web interviewing). Respondenten ontvingen een e-mail met informatie over het onderzoek en een link naar de online vragenlijst.

Vragenlijst
De vragenlijst is opgesteld door Kantar in samenspraak met het ministerie. De invulduur bedraagt circa 12 minuten.

Uitvoering
Het deskresearch voor het vinden van potentiële dagopvang locaties vond plaats in januari 2022. Veldwerk voor het online onderzoek vond plaats van 17 februari – 7 april 2022. Er zijn online reminders verstuurd. Daarnaast zijn deelnemers telefonisch benaderd om hun medewerking te vragen.

Respons
In totaal zijn er 171 organisatie/locaties gevonden waar (mogelijk) meertalige dagopvang wordt geboden. Hiervan hebben 58 organisaties gereageerd op het onderzoek (34% respons). Hiervan boden 41 locaties ook daadwerkelijk meertalige dagopvang aan.